

p. ru can :

My fish is 1

pen-gue also 16. 10. 70

san'ist.

19. 10. 70

archiv bezpečnostních složek

I. S P R Á V A M V Č S S R

Čj. A - 00160/1 - 1970

Dne 28. srpna 1970

S c h v a l u j i :

.....
ministr vnitra ČSSR
ing. Radko KASKA, CSc.

~~PŘÍSNĚ TAJNĚ!~~

S T A T U T

HLAVNÍ SPRÁVY ROZVĚDKY

Vyhotoveno : 2x
Výtisk čís. : 2
Počet listů : 19

P ř e d k l á d á :

Uu. Plllllll

.....
náčelník I. správy MV ČSSR
plukovník Čestmír PODZEMNÝ

I.

POSTAVENÍ, ÚKOLY A METODY ČINNOSTI
HLAVNÍ SPRÁVY ROZVĚDKY

§ 1

- (1) Hlavní správa rozvědky (dále jen HSR) je součástí československé zpravodajské služby s výlučnou federální působností, řízenou ministrem vnitra ČSSR.
- (2) Zaměřujíc svou činnost na posilování obranyschopnosti a zajišťování bezpečnosti ČSSR proti vnějšímu nepříteli, plní tyto úkoly :
 - a) zjišťuje příznaky příprav nenadálého napadení ČSSR a spojeneckých zemí hlavním protivníkem, získává utajované informace o politických, hospodářských, vojenskopolitických a bezpečnostních akcích, záměrech a potenciálu cizích států proti ČSSR a spřáteleným socialistickým státům, jakož i o možnostech oslabovat vlastní aktivní politikou imperialistický tábor (využíváním jeho vnitřních rozporů a posilováním protiimperialistických sil zejména v rozvojových zemích); získává jinou cestou nedostupné zahraniční podklady pro rozvoj vědy a techniky a tím i obranného potenciálu ČSSR, jakož i spřátelených socialistických států ve smyslu uzavřených dohod;
 - b) soustřeďuje, prověřuje, analyzuje a zpracovává informace získané jak vlastními zpravodajskými

operacemi (akcemi), tak i rozbořem dalších, z hlediska sledovaných problematik nezbytných údajů; předává je federálním, republikovým, oborovým a jiným určeným orgánům a organizacím jako podklady pro jejich rozhodování a činnost; informace od rozvědek spřátelených socialistických států předává s jejich souhlasem; ve smyslu příslušných dvoustranných dohod předává rozvědkám spřátelených socialistických států přímou cestou poznatky, týkající se těchto států a jejich zájmů;

- c) provádí tajná vlivová, diskreditační, dezinformační a jiná aktivní a psychologická opatření k posilování obranyschopnosti, zajišťování bezpečnosti a podpoře ČSSR, případně spřátelených socialistických států v oblasti politické a hospodářské.

(3) HSR má svou organizaci a řízením charakter ozbrojené složky a je součástí jednotného obranného a bezpečnostního systému ČSSR.

(4) a) Hlavní úkoly a zaměření činnosti HSR stanoví Rada obrany státu; v rámci stanoveného zaměření plní HSR úkoly pro jednotlivé orgány a organizace;

b) obsah a formy spolupráce HSR s jinými orgány a organizacemi jsou určovány směrnicemi nadřazených státních orgánů (zejména Rady obrany státu, vlády ČSSR a ministerstva vnitra ČSSR) nebo dvoustrannými smlouvami a dohodami HSR s jinými orgány a organizacemi, které jsou společnými nadřazenými orgány schvalovány a jejich

plnění kontrolováno;

- c) pracovní vztahy a vazby s jinými součástmi MV ČSSR, zejména kontrarozvědkou, i republikových ministerstev vnitra upravují se zvláštními rozkazy ministra vnitra ČSSR;
- d) za plnění úkolů stanovených v § 1, odst. (2) tohoto "Statutu HSR" odpovídá; pokud tyto úkoly plní jiné součásti ministerstva vnitra ČSSR, provádějí je v rozsahu, metodami a formami, které jsou stanoveny v dohodách (směrnících) o koordinaci činnosti, kooperaci a vzájemném zabezpečování činnosti;
- e) HSR je oprávněna uzavírat dílčí dohody o spolupráci s rozvědkami spřátelených socialistických států v souladu s platnými mezivládními smlouvami a dohodami se souhlasem (nebo na základě směrníc) nadřízených orgánů.

§ 2

(1) K plnění vymezených úkolů využívá HSR zejména těchto zvláštních metod a forem činnosti :

- a) budování sítě tajných spolupracovníků HSR v kategorizovaných zájmových objektech a pro směrné úkoly;
- b) provádění tajných operací a úkonů, které umožňují pronikání ke zdrojům utajovaných zahraničních informací, jakož i k centrům rozhodování a řízení cizích států a důležitých institucí na jejich

území v oblasti politické, hospodářské, vojensko-politické, bezpečnostní, vědecké a technické;

- c) získávání těchto informací pomocí tajných spolupracovníků z řad cizích i čs. občanů, vlastní činností příslušníků HSR, kteří pracují pod krytím různých čs. a cizích orgánů a organizací, pod krytím cizí státní příslušnosti atp., jakož i využíváním tajných zpravodajsko-technických prostředků;
- d) ovlivňování center rozhodování a řízení cizích států, vlivných orgánů, organizací a jednotlivců, jakož i veřejného mínění v cizích státech prováděním tajných aktivních a psychologických opatření tajnými metodami a prostředky i využíváním vhodných veřejných prostředků.

- (2) Ochrana činnosti HSR, zejména utajování zdrojů informací a metod činnosti HSR před protivníkovou rozvědkou a kontrarozvědkou je základní podmínkou rozvědné činnosti, které je přizpůsobeno zvláštní postavení HSR ve státním aparátě a v rámci ministerstva vnitra ČSSR, jakož i způsob řízení a organizace HSR.
- (3) Veškeré skutečnosti týkající se zdrojů informací, organizace, obsahu, rozsahu, metod, forem a zabezpečení činnosti HSR, jejích součástí, jednotlivých příslušníků, občanských pracovníků a tajných spolupracovníků jsou předmětem státního tajemství (ve smyslu zákona č. 140/61 Sb.) nebo služebního tajemství (ve smyslu příslušných předpisů).
- (4) Za ochranu činnosti HSR, zejména všech utajovaných

skutečností týkajících se činnosti HSR vůči jednotlivým osobám, organizacím a orgánům (včetně státních) odpovídá náčelník HSR, který :

- a) vydává vnitřní směrnice pro obranu, ochranu a utajení činnosti čs. rozvědky (v souladu s jinými normami pro utajení vydanými kompetentními orgány státní moci a správy);
- b) povoluje úplné nebo částečné zveřejnění některých utajovaných skutečností, je-li to nutné nebo žádoucí v zájmu ČSSR.

§ 3

- (1) HSR tvoří z hlediska organizace a řízení činnosti uzavřený celek. Jménem HSR jedná ve všech otázkách náčelník HSR, ostatní příslušníci HSR jednají v rámci pravomoci a odpovědnosti stanovených "Statutem HSR" a jinými normami platnými pro činnost HSR nebo na základě zmocnění (pověření) oprávněným funkcionářem HSR.
- (2) Postavení, úkoly, podmínky používání speciálních metod a forem práce HSR, jakož i postavení, práce a povinnosti jejích příslušníků a občanských pracovníků jsou prozatímne (až do přijetí příslušných právních norem) upraveny zejména "Statutem HSR", předpisy a jinými normami ministerstva vnitra ČSSR a náčelníkem HSR, jakož i obecně platnými právními normami ČSSR.
- (3) Za účelem utajení skutečného obsahu a rozsahu své

činnosti při plnění úkolů vymezených v § 1 tohoto statutu může HSR, její součástí i jednotliví příslušníci v rámci své pravomoci a stanoveným způsobem :

- vstupovat do právních vztahů také pod krycími názvy (jmény), prostřednictvím jiných orgánů, organizací nebo jednotlivců;
- vytvářet a provozovat vhodné krycí organizace nebo krycí činnost;
- zhotovovat nebo používat krycí dokumenty osobní, finanční, majetkové a jiné (podle směrnic MV ČSSR upravujících rozsah pravomoci příslušníků a použitelnost dokumentů);
- využívat tajné zpravodajské techniky vlastní nebo ve spolupráci s jinými k tomu oprávněnými orgány a organizacemi dle platných předpisů;
- používat jiné utajované formy a metody práce.

(4) Finanční, materiální a technické potřeby, sociální a nemocenská péče HSR jsou zabezpečovány v rámci rozpočtu a v plánech materiálního a technického zabezpečení ministerstva vnitra ČSSR.

II.

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA HSR

§ 4

Hlavní správu rozvědky tvoří :

- (1) centrála HSR (v ČSSR),
- (2) rezidentury HSR (v zahraničí),
- (3) oblastní odbory HSR (v ČSSR),
- (4) vyčleněná legalizační pracoviště HSR (v ČSSR).
- (5) Kromě toho samostatně dlouhodobě působí v zahraničí i v ČSSR jednotliví příslušníci HSR.

§ 5

- (1) Centrála HSR se dělí na :
 - a) velení HSR (s přímo řízenými odbornými útvary),
 - b) výkonné útvary HSR - politická rozvědka, vědec-kotechnická rozvědka, zahraniční kontrarozvědka, psychologické operace, nelegální rozvědka,
 - c) útvary materiálně-technického a vnitřního zabezpečení.
- (2) Působnost, úkoly, řízení a organizace činnosti velení HSR a podřízených útvarů vyplývají ze "Statutu HSR".

§ 6

- (1) Politická rozvědka odpovídá za provádění politické a politicko-ekonomické rozvědky a podílí se na navrhování a uskutečňování aktivních a psychologických opatření v tomto oboru.
- (2) Zahraniční kontrarozvědka odpovídá za boj proti nepřátelským rozvědkám a kontrarozvědkám a za provádě-

ní aktivních a psychologických opatření odpovídajícími prostředky a metodami.

- (3) Vědeckotechnická rozvědka odpovídá za provádění vědeckotechnické rozvědky.
- (4) Nelegální rozvědka odpovídá za vyhledávání, přípravu, vysílání a řízení rozvědčků - nelegálů, za organizaci agenturně operativního a technického spojení s nimi a zabezpečení nelegálních rozvědčků při plnění důležitých úkolů určených náčelníkem HSR.
- (5) Informační a analytický odbor HSR odpovídá za objektivní soustřeďování, rozbor, vyhodnocování, zpracování a distribuci operativou dodaných informací.
- (6) Odbor psychologických operací ve spolupráci s ostatními operativními úseky propracovává, připravuje k realizaci a hodnotí a eviduje provedená tajná aktivní opatření (podle § 1, odst. (2) c).
- (7) Útvary materiálně-technického a vnitřního zabezpečení odpovídají za administrativní, evidenční, archivní, spojovací (v ČSSR i v zahraničí), finanční a hospodářskou službu a zajišťování sociální a nemocenské péče v HSR.

§ 7

- (1) Působnost, úkoly a organizace činnosti rezidentur, oblastních odborů a oborových středisek HSR vyplývají z jejich statutů, případně jiných organizačních norem, které jsou schvalovány náčelníkem HSR.

- (2) Součástí rezidentur, oblastních odborů a oborových středisek HSR mohou být jejich odloučená pracoviště; jejich zřízení, změny působnosti a zrušení schvaluje náčelník HSR.

§ 8

- (1) Příslušníci HSR, kteří dlouhodobě (případně krátkodobě) samostatně působí v zahraničí a nejsou podřízeni rezidenturám, jsou vysíláni a odvoláváni náčelníkem HSR. Jsou řízeni a zabezpečováni příslušnými odbory centrály HSR přímo, nebo prostřednictvím rezidentur.
- (2) Příslušníci centrály HSR, kteří dlouhodobě (případně krátkodobě) samostatně působí v ČSSR a nejsou zařazeni do oblastních odborů a oborových středisek HSR, jsou řízeni a zabezpečováni příslušnými odbory centrály HSR přímo, nebo prostřednictvím oblastních odborů HSR.

III.

ŘÍZENÍ HSR

§ 9

- (1) Za řízení HSR odpovídá ministr vnitra ČSSR, který stanoví rozsah odpovědnosti a pravomocí, které vykonává náčelník HSR a jeho zástupci (uvedení v §§ 10 - 14 tohoto statutu).

- (2) a) Orgány vnitřního řízení HSR (náčelník HSR, náčelníci součástí HSR, rezidenti, jejich zástupci) plně odpovídají za akceschopnost jimi řízených součástí, morálně politický stav a kázeň v nich, za dodržování zásad efektivnosti a bezpečnosti jejich činnosti, za systematické zdokonalování metod řízení a činnosti v nich, za výběr a odborný i politický růst svých přímých podřízených a za hospodaření s finančními, materiálními a technickými prostředky, svěřenými těmto součástem.
- b) Odpovídají za plnění povinností vyplývajících z jejich funkce, za plnění plánů, jednotlivých úkolů, rozkazů a příkazů vydaných (schválených) nadřízenými orgány, jakož i za dodržování všeobecných a odborných předpisů a směrnic platných pro činnost HSR v součástech jimi řízených.
- c) Při řízení a zabezpečování činnosti HSR (jejích součástí) vykonávají funkční práva a povinnosti stanovené rozhodnutím oprávněných nadřízených orgánů.

§ 10

Náčelník HSR

- (1) Náčelník HSR je hlavním orgánem vnitřního řízení HSR; je podřízen ministru vnitra ČSSR a nadřízen všem příslušníkům HSR.
- (2) Řídí činnost HSR :

- a) v souladu se "Statutem HSR", předpisy a jinými normami ministerstva vnitra ČSSR, jakož i obecně platnými právními normami ČSSR a odpovídá za jejich dodržování;
- b) na základě plánů (a úkolů) schválených (stanovených) Radou obrany státu, vládou ČSSR a v rámci resortu ministrem vnitra ČSSR a odpovídá za jejich kvalitní plnění.

§ 11

I. zástupce náčelníka HSR

- (1) I. zástupce náčelníka HSR je podřízen náčelníkovi HSR a je nadřízeným všech příslušníků jím přímo řízených součástí HSR.
- (2) Při jmenování náčelníka HSR a jeho I. zástupce se vychází z uplatnění zásad federalizace ČSSR.
- (3) I. zástupce zastupuje náčelníka HSR v plném rozsahu jeho práv a povinností v době jeho nepřítomnosti nebo z jeho pověření.
- (4) Podílí se na práci velení HSR v rámci pracovní náplně stanovené mu náčelníkem HSR.

§ 12

Zástupce náčelníka HSR

- (1) Zástupce náčelníka HSR je podřízen náčelníkovi HSR

a je nadřizeným všech příslušníků jím přímo řízených součástí HSR.

- (2) Zastupuje náčelníka HSR na základě jeho trvalého nebo dočasného pověření ve stanoveném rozsahu práv a povinností.
- (3) Podílí se na práci velení HSR v rámci pracovní náplně stanovené mu náčelníkem HSR.

§ 13

Pomocník náčelníka HSR pro materiálně-technické a vnitřní zabezpečení

Pomocník náčelníka HSR pro MTVZ je podřízen náčelníkovi HSR a je nadřizeným všech příslušníků jím řízených součástí HSR.

§ 14

Rada náčelníka HSR

- (1) Rada náčelníka HSR je kolektiv pracovníků HSR, který odborně a politicky posuzuje hlavní problémy činnosti HSR a účastní se tak na přípravě (případně i na realizaci a kontrole uskutečnění) rozhodnutí náčelníka HSR.
- (2) Členy Rady náčelníka HSR jsou :
zástupci náčelníka HSR, pomocník náčelníka HSR pro MTVZ a náčelník kádrového odboru.

- (3) Rada náčelníka HSR se schází k zasedáním pravidelným i mimořádným. Dle povahy projednávaných problémů rozhoduje náčelník HSR o přizvání dalších příslušníků HSR na zasedání Rady náčelníka HSR. Zasedání se zúčastňuje tajemník hlavního výboru KSČ.
- (4) Rada náčelníka HSR jedná na základě stanoveného jednacího řádu. Dle povahy projednávaných problémů jsou členové Rady náčelníka HSR (příp. jiní přizvaní příslušníci HSR) povinni vyjádřit svá stanoviska písemně nebo do zápisu o jednání Rady náčelníka HSR.
- (5) Zápis o obsahu jednání Rady náčelníka HSR vede náčelník sekretariátu HSR, který se účastní zasedání Rady náčelníka HSR.

§ 15

Pracovní komise HSR

- (1) Pracovní komise HSR (stálé nebo dočasné) jsou kolektivy příslušníků HSR, které řeší úkoly v rámci stanovené působnosti a navrhuji opatření pro rozhodnutí příslušným náčelníkům.
- (2) O zřízení pracovní komise HSR rozhoduje v každém jednotlivém případě náčelník HSR, který také stanoví působnost, složení, práva a povinnosti komise (resp. jejích členů); pracovní komise HSR jednají na základě příslušných předpisů, jednacích řádů atp.
- (3) V rámci HSR se zřizují zejména tyto stálé pracovní komise :

- pro metodiku rozvědné činnosti a přípravu kádrů HSR;
- pro posuzování návrhů na některá kádrová opatření u praporčíků HSR;
- bytová komise HSR.

IV.

PŘÍSLUŠNÍCI, OBČANŠTÍ PRACOVNÍCI A TAJNÍ
SPOLUPRACOVNÍCI HSR

§ 16

Příslušníci HSR

- (1) a) Výběr, příprava a zařazení příslušníků HSR je zajišťováno příslušnými orgány HSR na základě respektování zásadních kvalifikačních předpokladů, které spočívají zejména v :
- politické spolehlivosti a věrnosti idejím KSČ;
 - vysokých charakterových a morálních kvalitách;
 - odpovídající odborné kvalifikaci, dané zejména vzděláním a schopnostmi v rozvědné a legální práci;
 - dobrém fyzickém a psychickém stavu.
- b) HSR provádí speciální přípravu (školení) svých příslušníků a tajných spolupracovníků dle potřeb rozvědné činnosti.

Má vlastní rozvědnou školu, organizovanou a ří-

zenou velením HSR s učebními směry: základní rozvědná škola dlouhodobá, doškolovací kursy operativních pracovníků, doškolovací kursy náčelníků, jazyková škola.

Přípravu nově přijímaných příslušníků HSR zajišťuje tak, aby před ustanovením do funkcí na centrále (oblastních odborech a oborových střediscích) HSR získali potřebnou odbornou kvalifikaci a praktické zkušenosti (znalosti) z rozvědné a kontrarovědné činnosti.

- c) HSR provádí (zabezpečuje) přípravu příslušníků a tajných spolupracovníků HSR k získání kvalifikace pro krycí činnost (zaměstnání).

(2) Příslušníci HSR jsou povinni plnit předepsané funkční povinnosti, stanovené jim úkoly, jakož i rozkazy a příkazy nadřízených. Rozkazy a příkazy mohou být vydávány jen v případech, kdy jsou v souladu se "Statutem HSR" a jinými normami platnými pro činnost HSR a nejsou v rozporu s rozkazy a příkazy vyšších nadřízených nebo s důležitými povinnostmi podřízených příslušníků HSR vyplývajícími z jejich legalizačních funkcí.

(3) a) Příslušníci HSR jsou povinni dlouhodobě nebo krátkodobě pracovat v jiných ("legalizačních") orgánech a organizacích, případně působit samostatně dle směrnic a příkazů náčelníka HSR neb orgánů jím zmocněných.

b) Příslušníci HSR nesmějí pracovat v jiných orgánech a organizacích, případně působit samostatně bez souhlasu náčelníka HSR nebo orgánů jím

zmocněných, případně za podmínek jimi neschválených.

- (4) Podmínky pro cesty do zahraničí, soukromý písemný nebo jiný styk s cizími státními občany pro příslušníky HSR a členy jejich rodin upravují se zvláštními směrnice-
nicemi a rozkazy náčelníka HSR v souladu se směrnice-
mi ministerstva vnitra ČSSR.
- (5) a) Služební poměry, finanční, materiální a sociál-
ní zabezpečení a nemocenská péče důstojníků a
praporčíků HSR se řídí zákony a jinými předpi-
sy platnými pro ozbrojené a bezpečnostní sbory
ČSSR, předpisy (a jinými normami) náčelníka HSR
vydanými na jejich základě a dle zmocnění minis-
tra vnitra ČSSR.
- b) Příslušníkům HSR přiděleným k výkonu vymezených
funkcí ve stanovených státech započítává se do-
ba tam strávená pro účely sociálního zabezpečení
dvojnásobně. Podrobnosti jsou určeny přísluš-
nými směrnice-
nicemi náčelníka HSR.
- c) HSR poskytuje (zajišťuje) právní ochranu, fi-
nanční, materiální a sociální zabezpečení (od-
škodnění) příslušníkům a spolupracovníkům HSR
(případně jejich rodinám) v případě úmrtí, zra-
nění, onemocnění, zatčení a jiných (zejména ma-
teriálních) škod a ztrát v souvislosti s plně-
ním zvláštních úkolů HSR; takové případy se po-
suzují (a nahrazují) podle zvláštních směrnice
náčelníka HSR vydaných na základě zmocnění mi-
nistra vnitra ČSSR. Přitom pro vztahy přísluš-
níků nelegální rozvědky (případně jejich rodin)

platí zvláštní směrnice, v souladu se zvláštními podmínkami jejich činnosti.

§ 17

Občanští pracovníci HSR

Pracovní a platové poměry, sociální zabezpečení a nemocenská péče občanských pracovníků HSR se řídí obecnými zákonnými a jinými normami, předpisy (a jinými normami) vydanými na jejich základě vedením ministerstva vnitra ČSSR, případně náčelníkem HSR dle zmocnění ministra vnitra ČSSR.

§ 18

Spolupracovníci HSR

- (1) HSR využívá k plnění stanovených úkolů (§ 1) tajných spolupracovníků (cizí i čs. státní příslušnosti) na základě příslušných vnitřních předpisů a směrnic HSR.
- (2) O zahájení a ukončení spolupráce, podmínkách této spolupráce, jakož i o případných náhradách za vzniklé škody rozhodují v každém jednotlivém případě oprávnění funkcionáři HSR (případně příslušníci HSR jimi zmocnění) v souladu se zákony, předpisy a směrnicemi platnými pro činnost HSR.

V.

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 19

- (1) "Statut HSR" je základní vnitřní normou československé rozvědky a může být měněn (nebo zrušen) jen se souhlasem ministra vnitra ČSSR.
- (2) Kromě orgánů řídicích HSR a jejich příslušníků mohou být seznámeny osoby s obsahem "Statutu HSR" v plném rozsahu nebo částečně jen se souhlasem náčelníka HSR.
- (3) "Statut HSR" vstupuje v platnost dnem jeho schválení ministrem vnitra ČSSR, který vydává (schvaluje) rovněž přehled odpovědnosti a pravomocí při řízení HSR nadřízenými orgány a hlavními funkcionáři HSR.
- (4) Dnem platnosti tohoto statutu pozbývá platnost dosavadní "Statut I. správy MV" (čj. A/1-0013/010-1964) a jiné předpisy, směrnice a rozkazy (případně jejich jednotlivá ustanovení) v otázkách nově upravených tímto "Statutem HSR".